

Фото-албуми Музеја историје Југославије

АПСТРАКТУМ: Чланак је настао као извод из хабилитационог рада за стицање основног стручног звања кустоса, који је одбрањен децембра 2014. године у Народном музеју у Београду. Тема рада изабрана је на основу двогодишњег рада у Музеју историје Југославије на пословима сређивања, стручне обраде, ревизије и дигитализације фотографија и фото-албума. Сврха чланка јесте да представи збирку фото-албума, анализира услове у којима се она чува, опише њене физичке карактеристике, прикаже тематске садржине као и недавно спроведену дигитализацију.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Дигитализација, фото-албуми, фототека, збирка фотографија, депо, Архив Јосипа Броза Тита, Меморијални центар Јосип Броз Тито, Музеј револуције народа и народности Југославије, Музеј историје Југославије

Увод

Богата фотографска грађа Музеја историје Југославије састоји се од око 132.000 фотографија насталих радом фото-службе Кабинета Председника Републике у периоду 1948–1980, као и од око 40.000 фотографија наслеђених из фонда некадашњег Музеја револуције народа и народности Југославије. Ова грађа садржи и јединствену, садржајно врло разноврсну колекцију од преко 2600 фото-албума, који су председнику СФРЈ Јосипу Брозу Титу најчешће са посветама, потписима и писмима уручивани или поклањани за рођендан 25. маја, поводом прослава и обележавања државних празника, као и значајнијих јубилеја. Велики број фото-албума поклоњен је приликом бројних путовања и посета југословенског председника државама, градовима, фабрикама, универзитетима, школама, заводима, институтима, пољопривредно-индустријским комбинатима, туристичко-угоститељским објектима и културно-историјским местима широм Југославије.

Међу дародавцима налазе се државници, монарси, угледни политичари, политичке странке, парламентарне делегације, државна министарства, амбасаде, конзулати, друштвено-политичке организације у Југославији, научне, просветне и здравствене установе, радни колективи фабрика и разних предузећа, учесници омладинских радних акција, представници републичких, градских

и локалних власти и Југословенске народне армије, пионирска, спортска, културно-уметничка друштва, као и разни савези и удружења. Разноврсна и бројна листа дародаваца садржајно обогаћује колекцију фото-албума и тиме увећава њену историјско-документарну вредност и могућност сведочења о историји и друштву социјалистичке Југославије. Такође, разноврсност материјала коришћених за њихову израду, као и креативност и оригиналност исказане приликом писања порука, посвета, текстова и примене дизајнерских и декоративних решења представљају њихову уметничко-интерпретативну вредност.

Историјат збирке фото-албума

После смрти Јосипа Броза Тита стекли су се услови да се простор у Београду у којем је живео готово четрдесет година и где је сахрањен, претвори у меморијално место. Трогодишњи период административног конституисања довршен је крајем 1982. доношењем Закона о Меморијалном центру „Јосип Броз Тито“, који је као основну програмску делатност дефинисао чување и неговање успомена на Јосипа Броза Тита и проучавање његовог живота и дела.¹ Од 1983. до 1986. трајали су разврставање фонда и селекција предмета унутар збирки, на подгрупе по различитим критеријумима и распоређивање делова фонда за стални смештај у депое и на сталне музејске поставке.² Са изузетком мањег броја предмета, пристиглих после 1980. године, главнину музејског фонда Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“ представљали су предмети који су током 1944–1980. на разне начине намењени, предати, поклоњени, уручени као признања и на друге сличне начине упућени Јосипу Брозу Титу. Према истражености и обрађености укупног музејског фонда и према распореду у централној документацији формирано је 16 збирки, а једна од њих била је и збирка фото-албума и фотографија.³ Будући да се ради о поклонима, збирка албума није уврштена у Архив Јосипа Броза Тита као посебан део архивског фонда у склопу музејске документацијске грађе који се односи на протокол и поклоне.⁴

Највећа групација фото-албума налазила се у председничкој резиденцији у Ужичкој 15 у Београду, која је током 1982–1996. била у саставу комплекса Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“. Укључивањем објеката из Ужичке 11 до 15 у меморијално-музејски рад, неке просторије су промениле намену што је довело до питања депоа. Они су у правом смислу те речи постојали само у Музеју „25. мај“, али са смештајним капацитетима адекватним фонду који је

¹ Erceg-Sarajčić Gordana, *Memorijalni centar „Josip Broz Tito“ – nastanak i perspektive (magistarski rad)*, Zagreb 1990, 12–13.

² Исто, 35.

³ Исто, 41.

⁴ Исто, 39.

Музеј добио 1962. године, тако да су сви остали расположиви, тавански, сутеренски и простори који су могли бити одвојени од изложбених искоришћени и уз мање адаптације претворени у депое.⁵ Према сведочењу запослених, збирка фото-албума била је смештена на тавану Резиденције, који је претворен у неку врсту прихватног депоа, где су били смештени заједно са бројним предметима из других збирки. Отварањем председничке резиденције у Ужичкој 15 за посетиоце један репрезентативни део фото-албума био је изложен заједно са фототеком као део амбијенталне целине у соби поред личне библиотеке председника Тита. Поред низа објеката везаних за живот и рад Јосипа Броза Тита, Меморијални центар обухватао је и летњу резиденцију на острву Ванги на Брионима, као и Музеј „25. мај“, два објекта значајна за нашу тему управо зато што су се у њима чували остали фото-албуми који су после 1982. године прикључени збирци фото-албума.⁶

Део просторије у Резиденцији у Ужичкој 15, у којој су албуми са фототеком били изложени као део амбијенталне целине (Фонд Музеја историје Југославије)

После институционалног укидања Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“ и Музеја револуције народа и народности Југославије, основан је Музеј историје Југославије 1996. године, који је наследио фондове и грађу ових двеју институција. Архив Јосипа Броза Тита преузео је, као део Музеја историје Југославије, целокупну фотографску грађу, а међу њима и фото-албуме

⁵ Исто, 35–36.

⁶ Записник од 31. 12. 1996. о преузимању албума „Збирка Музеја 25. мај“ из Резиденције у Ужичкој 15 у Архив Јосипа Броза Тита са библиотеком према приложеном пописнику; Записник од 31. 12. 1996. о преузимању „Предмета преузетих са Бриона по примопредајном записнику од 18. III 1987.“ између Резиденције у Ужичкој 15 и Архива Јосипа Броза Тита са библиотеком према приложеном пописнику. Записници се чувају у документацији Музеја историје Југославије.

и сместио их у зграду Маршалата у Булевару Октобарске револуције бр. 92 (данашњи Булевар кнеза Александра Карађорђевића), где је био смештен Кабинет Председника Републике основан 21. децембра 1953. године.⁷ За време НАТО бомбардовања 1999. године, из зграде Маршалата албуми су пренети у привремене просторије Архива у оближњи објекат „САЧ“, прилично руинирану зграду са бројним угрожавајућим факторима: прашина, буђ, влага, вода, загађивачи, разне штеточине, микробиолошка зараженост.⁸ У објекту „САЧ“ албуми су се налазили пуне четири године, све до 2003. године, када су премештени у зграду Музеја „25. мај“, чиме су враћени под стварну надлежности и надзор Музеја историје Југославије.

После пресељења спроведена је ревизија септембра 2003. године, у току које је комисија утврдила бројно стање и недостатак одређених албума у поређењу са претходним евиденцијама. Коначно заокруживање и обједињавање фонда уследило је 2010. године, након прикључивања и последње преостале групације фото-албума које су припадале некадашњем Музеју револуције. Наиме, иако институционално и правно спојени још 1996. године, фотографска грађа бившег Музеја револуције налазила се издвојена до 2010. под врло неповољним условима у руинираној и напуштеној згради у Београду у улици Михајла Аврамовића 12.

Услови чувања фото-албума у депоу

Фото-албуми се чувају са остатком фотографске грађе, негативима, као и документацијом, у једном од три наменски пројектована депоа у Музеју „25. мај“, који је приликом изградње пројектован да одговори тадашњим музеолошким стандардима, како у погледу чувања и заштите музејске грађе, тако и у погледу њене презентације и излагања. Одвојен од музејског простора намењеног за комуникацију са публиком, депо испуњава услове физичког обезбеђења и добре заштићености фотографске грађе која је у њему смештена. Одсуством прозора, фотографска грађа је изолована и од извора непосредне сунчеве светлости и тиме у потпуности заштићена од УВ и инфрацрвеног зрачења на које су посебно осетљиви материјали попут текстила, коже и папира, као и атмосферских, гасовитих и честичних загађивача, који имају врло неповољан утицај на предмете. Вештачко осветљење се користи искључиво приликом боравка и рада у депоу, а питање грејања решено је инсталацијом радијатора удаљених

⁷ Записник од 31. 12. 1996. године о презимању „Албума“ из Резиденције у Ужичкој 15 у Архив Јосипа Броза Тита са библиотеком према књизи „Инвентар Резиденције у Ужичкој 15, Депо I / Албуми/, IV 1982.“ Записник се чува у документацији Музеја историје Југославије.

⁸ Радован Цукић, *Фототека Музеја историје Југославије о друштвено-политичким активностима и животу Јосипа Броза Тита* (рад за основно стручно звање кустоса), Београд 2012, 8.

на прописној мери од полица на којима су смештени фото-албуми. Још једна од значајних мера побољшања депоа јесте и инсталирање хромираних алуминијумских полица почетком 2007. године, уместо металних полица на којима су до тада били смештени албуми.

Како би се независно од временских прилика одржавала релативно константна температура депо је опремљен системом вентилације и климатизацијом.⁹ Међутим, систем вентилације и климатизације већ дужи низ година није у функцији, односно могуће је пустити систем али само у функцији вентилације, односно без обраде ваздуха. У периоду од априла 2011. до априла 2012. у сарадњи са лабораторијом за молекуларну биологију Универзитета у Палерму, у оквиру пројекта *Муса*, спроведено је континуирано праћење микроклиматских услова у депоу. Резултати једногодишњег истраживања показују да су забележене микроклиматске вредности знатно ниже од јесени до пролећа, док су те вредности у летњем периоду знатно више и неповољније за услове чувања експоната. Најниже микроклиматске вредности регистроване су у фебруару (14,33°C и RH 24,85%), док су те вредности биле највише у јулу (27,19°C и RH 61,62%).¹⁰

Имајући у виду препоручене микроклиматске вредности које се за папир и кожу крећу 13–18°C и RH 50–60%, за црно беле фотографије 15–21°C и RH 30–35%, а за фотографије у боји од –4 до +2 °C и RH 20–25%, може се рећи да микроклиматске вредности забележене током зиме највише одговарају материјалу и саставу фото-албума. Резултати тестова на узорцима албума показали су да осим уобичајено раширених микроорганизама попут бактерија и гљива нема озбиљних угрожавајућих и деструктивних елемената, као и да су услови у депоу у целини прихватљиви и поред осцилација температуре и релативне влажности. У циљу спречавања таквих осцилација у будућности, као једна од главних мера превентивне конзервације, потребно је реконструкцијом система за вентилацију и климатизацију омогућити одржавање оптималне константне релативне влажности 35–40% и температуре од 15 до 18°C, које су погодне микроклиматске вредности за чување фото-албума састављених од разноврсних материјала.¹¹

⁹ Gorana Joksimović, *Analiza postojećeg stanja i predlozi poboljšanja uslova konzervacije sa stanovišta kontrole klimatskih uslova i energetske optimizacije objekata Muzeja istorije Jugoslavije* (master rad), Beograd 2010, 9–10.

¹⁰ Исто, 25.

¹¹ Museums & Galleries Commission, *Standards in the Museum Care of Photographic Collections*, London 1996, 56.

Физичке карактеристике фото-албума

Велики број разноврсних дародаваца и прилика, као и различити тренуци поклањања фото-албума условили су њихову разноврсност у погледу димензија, облика, материјала, као и самих визуелних карактеристика. Распон димензија албума креће се од 16 x 18 цм, као најмањих, до 71 x 51 цм, које спадају међу највеће. Кожа представља један од најчешће коришћених материјала за корицење фото-албума, док су остали обложени платненим, плишаним, пластичним, сомотским, дрвеним, картонским корицама, а понеки чак и мермерним плочама које имају улогу причвршћивача листова. Корице албума су најчешће декоративно украшене амблемима, металним апликацијама, грбовима, бакрописима, рељефним представама и цртежима, геометријским шарима, текстилним уметцима народне радиности, као и натписима и посветама упућени председнику Јосипу Брозу Титу, што их чини још вреднијим и занимљивијим сведочанством и историјским извором.

Албум са кожним корицама

Албум са дрвеним корицама

Фотографије у албумима већином су црно-беле уз мањи број фотографија у колору и оне су на неколико начина смештене унутар корица албума. Део фотографија је својом полеђином залепљен на директну површину картонских листова албума, али има и примера где су фотографије смештене унутар специјално израђених целофанских фолија, које их на тај начин причвршћују и штите. Треба напоменути да је та фолија код знатног броја албума у мањој или већој мери поцепана, док је код неких албума она делимично или у потпуности слепљена са фотографијама. Због начина смештаја фотографија унутар албума као и честих промена услова смештаја и чувања, није редак случај оштећења како самих фотографија, тако и целокупних фото-албума. Најчешћи видови

*Албум у кожном корицама украшен бакарним апликацијама
украшен интарзијом са украсним шарама у златотиску*

оштећења фотографија јесу: блажа деформисаност, искривљеност, савијеност, избледелост, појава флека и мрља. Међу најчешћим и најблажим оштећењима албума појављују се благи деформитети страница и корица албума и мања механичка и физичка оштећења, као што су огреботине, одеротине и флеке на корицама и листовима, поцепане фолије, одлепљене фотографије и легенде, лоша повезаност албума, поцепаност каишева, неисправност механизма за затварање албума. Често се могу приметити оштећеност и деформисаност појединих делова и елемената албума попут одређених слова, шарки, амблема и металних апликација, који су најчешће захваћени одређеним хемијским променама. Међу најкритичније примере, којих на срећу нема много, спадају фото-албуми са озбиљним траговима влаге, буђи и зараженим страницама које су у стању распадања и труљења. Као вид превентивне мере, овај мањи део фото-албума издвојен је у посебне алуминијумске сандуке и они ће свакако имати приоритет приликом будућих конзерваторско-рестаураторских интервенција.

Дигитализација фото-албума

Дигитализација представља превентивну меру заштите архивске и музејске грађе, омогућава њену сигурнију и бржу доступност, ствара нове врсте услуга корисницима и доприноси употпуњењу фонда. Како би у довољној мери надоместили оригиналне предмете, неопходно је да дигитални објекти верно и квалитетно представљају изворни предмет, као и да објављивањем дигитализованог садржаја грађа постане доступна и претражива широком кругу корисника.¹² Са аспекта заштите и истраживања фотографске грађе, препору-

¹² Министарство културе Републике Хрватске, *Nacionalni program digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe*, Zagreb 2006, 10.

чује се да се у ту сврху истраживачима и корисницима понуде дигиталне копије истих како би се смањили ризици оштећења оригинала услед честих преношења и вађења из депоа, као и руковања са њима у току рада.¹³

Пионирске кораке на овом пољу Музеј историје Југославије направио је дигитализацијом, стручном обрадом и индексирањем око 132.000 фотографија из некадашњег фото-архива Кабинета председника СФРЈ Јосипа Броза Тита, које су постављањем на веб сајт (<http://foto.mij.rs/>) постале доступне најширој публици.¹⁴ Интересовање стручне јавности за коришћење и истраживање овог дела фотографске грађе, које се појавило већ у фази њене обраде, повећало се после постављања на интернет. Добре показатеље ове тенденције и параметре за оцењивање представљају повећање броја истраживача и обима сарадње са другим институцијама, музејима и појединцима, све учесталије коришћење фототеке за научно-публицистичке радове, као и за изложбе.

Употпуњавање постојећег фонда – као један од очекиваних позитивних ефеката дигитализације – посредно је остварено управо захваљујући дигитализацији фототеке. Музеј историје Југославије добио је, у циљу чувања, заштите, стручне обраде, дигитализације и формирања засебног легата, близу 6000 оригиналних негатива и око 1500 фотографија, које је Стеван Крагујевић израдио као фоторепортер Дирекције за информације при Председништву СФРЈ од 1949. до 1951. године, фоторепортер Танјуга од 1951. до 1953. и уредник фотографије дневног листа „Политика“.¹⁵ Поред овог вредног обогаћивања фотографског фонда, било је још неколико примера појединачних поклањања фото-албума, или само њиховог привременог уступања на скенирање. Тиме се на најбољи начин одаје признање и указује поверење Музеју историје Југославије и стимулише даљи рад на дигитализацији и обради грађе у циљу презентације и доступности културно-историјског наслеђа Југославије.

После вредног искуства као и изванредних резултата постигнутих на том пољу, Музеј историје Југославије наставио је са дигитализацијом фотографске грађе наслеђене од некадашњег Музера револуције народа и народности Југославије. Та грађа броји више од 40.000 црно-белих фотографија, које хронолошки обухватају личности и догађаје од краја 19. века до деведесетих година 20. века. Процес њиховог скенирања приведен је крају почетком 2014. године, а у наредној фази започела је и дигитализација фото-албума.

¹³ S. Clark, *n. d.*, 6.

¹⁴ ICOM Србија, часопис Nacionalnog komiteta međunarodnog saveta muzeja-Srbija, 2013, br. 3 (decembar), Ivan Manojlović, *Digitalizacija Fototeke MIJ ili kako (de)konstruisati istorijski foto-arhiv*, 61.

¹⁵ За више информација о формирању Легата Стевана Крагујевића погледати сајт Музеја историје Југославије; <http://www.mij.rs/programi/275/legat-istaknutog-fotoreportera-stevana-kragujevica.html>; За више информација о животу и раду Стевана Крагујевића погледати сајт: <http://www.stevankragujevic.com/>

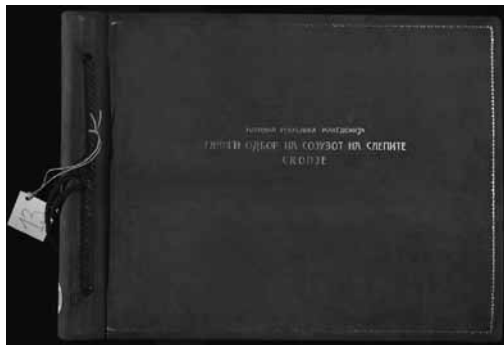
Вишемесечни процес скенирања фото-албума завршен је крајем септембра 2014, чиме је и ова јединствена фотографска колекција од преко 2600 фото-албума у потпуности дигитализована. Због специфичних карактеристика и димензија, фото-албуми су скенирани на BookEye скенеру за скенирање књига и фотографија до А1 формата. Заснован на концепту снимања одозго уз ласерско подешавање оштрине, а у комбинацији са моторизованим држачем за књиге, интегрисаном стакленом плочом и LED осветљењем, наведени тип скенера у потпуности је уклонио сваку могућност оштећења фото-албума приликом њиховог скенирања, обезбедио максималан ниво скенираног подручја и врхунски квалитет дигиталних копија.¹⁶

BookEye 3 A1 Color – скенер који је коришћен за скенирање фото-албума

Поред примарне бриге о заштити фото-албума, приликом њиховог скенирања водило се рачуна и о добијању квалитетних и читљивих дигиталних копија које ће моћи верно да представе оригинале како би у будућности могле да се користе за различите начине презентовања – изложбе, публикације, плакате итд. Како би се што верније забележили стање и изглед албума у тренутку његовог скенирања, све фотографије су скениране у колору и оптичкој резолуцији 400 дпи, а потом сачуване у TIFF (Tagged Image File Format) формату, чиме су добијене дигиталне копије изузетно високог квалитета и резолуције, које су смештене на серверу Музеја историје Југославије. Приликом скенирања фото-албума уношени су одређени метаподаци јасно утврђеним редоследом. Најпре се уносила одредница „МИЈ“, која означава припадност албума Музеју историје Југославије. После одреднице „МИЈ“ уносио се инвентарни број одређеног албума и на крају се софтверским подешавањем бирала опција која је аутоматски додељивала редне бројеве скенираним страницама.

¹⁶ Део текста преузет са сајта: <http://www.dass.rs/Oprema/BookEye3.html>

MIJ-13-000.TIF

MIJ-13-001.TIF

Илустративни пример скенираних страница албума. Број 13 на обе фотографије односи се на инвентарни број албума. Предња корица албума нумерисала се увек нултим бројем, а прва скенирана страница после ње добијала је редни број 001 и тако редом до краја албума. Ознака TIF (Tagged Image File Format) указује на формат у којем су скениране и чуване дигиталне копије.

Скенирањем фото-албума учињен је врло важан корак у правцу побољшања њихове заштите, доступности, као и омогућавања лакше и брже претраге и коришћења у различите сврхе. Прављење дигиталних копија, међутим, био је само први корак и основни предуслов ка наредним и много сложенијим корацима који тек предстоје. Како би и ова грађа била свима доступна и максимално искоришћена потребно је исцрпно истражити и стручном обрадом обухватити све фото-албуме, тематски их разврстати и индексирати према кључним речима и географским одредницама и упоредо са тим радити на идентификацији што већег броја личности.

Имајући у виду чињеницу да поједини скенирани албуми због својих димензија и квалитета дигиталних копија износе чак и до 30 гигабајта, немогуће је очекивати да се на интернету појаве у истом формату и квалитету. Започет је процес њиховог конвертовања у ПДФ-фајлове који су по обиму много мањи и много бржи за претрагу и листање страница, а квалитет није видљиво умањен. То би заправо могао и бити образац за њихово постављање на интернет, где би корисници и истраживачи добили увид у верне дигиталне копије оригинала, јер је битно да се они представе у аутентичном изгледу, дакле без кроповања фотографија и скраћивања страница. У сврху остваривања брже и ефикасније претраге фото-албума, потребно је, као што је то био случај и са фототеком, тематски обрадити и обухватити цео фонд и у складу са тим изабрати најфреквентније тематске одреднице које би кориснике и истраживаче усмериле ка ужим пољима и областима њихових интересовања. Будући да је за фототеку одабрано више од 300 тематских одредница, могуће је један део њих искористити, прилагодити и повезати са фото-албумима, уз подразумеване измене постојећих и додавање нових тематских одредница.

Тематски садржај фото-албума

Интензивна и бројна путовања председника Јосипа Броза Тита приликом којих је обишао велики број фабрика, предузећа, индустријских комплекса, утицала су неминовно да се међу фото-албумима, као једна од најзаступљенијих категорија, налазе управо албуми поклоњени и добијени од представника радних колектива разних предузећа и фабрика. Прегледом тематског регистра установљено је да најбројнију тематску одредницу, која обухвата чак 429 албума, чине „Радни колективи“ фабрика, завода, института, пољопривредно-индустријских комбината, ловно-шумских газдинстава и земљорадничких задруга, бродоградилшта, електрана, рафинерија, грађевинских, угоститељских, трговинских и новинско-издавачких предузећа, штампарија, дечјих домова, забавишта и вртића, спортских центара, као и разних других организација.

Ослањајући се на податке из наведеног тематског регистра, очљиво је да се око 400 албума односе на посете Јосипа Броза Тита разним градовима и местима широм Југославије, као и страним земљама у периоду од 1944. до 1979. У категорији билатералних односа вреди истаћи да се неколико десетина албума односи на посете страних делегација Југославији од 1946. до 1977. године, док се четири фото-албума односе на конференције Покрета несврстаних. Остале тематске одреднице обухватају следеће групе: Пионери, омладина и студенти; Школе, универзитети, домови; Војне институције и обука; Култура (филм, позориште, музеји, уметничка дела, изложбе, споменици, приредбе, певачке ревије, смотре фолклора, културно-уметничка друштва); Савези, друштва и организације (планинари, извиђачи, феријалци, горани, инвалиди, ђачке задруге); Грађевинарство и урбанизам; НОБ и револуција; Спорт и физичка култура; Друштвено-политичке организације у Југославији; Рудници и железаре; Личне фотографије; Лов; Здравство и здравствене установе; Сајмови; Туризам; Ауто-путеви; Железница; Радне акције; Прославе (1. мај, Нова година, Дан младости).

Поред тематског прегледа, направљен је и географски индекс са 338 одредница, које се врло лако могу учинити претраживим приликом будуће израде електронске базе. Уколико би потенцијалног корисника занимало да истражи и прегледа све албуме који потичу или који се односе на одређен град, државу или област било би довољно да, као што је то случај са фототеком, изабере из падајуће листе једну или више понуђених локација, што би требало омогућити одређеним софтверским решењима, након чега би се врло брзо добио списак свих албума који се својим називима и претходно утврђеном садржином односе на изабрану географску одредницу.

Списак утврђених географских одредница, као и имена држава које су са Југославијом имале билатералне односе један је од начина олакшавања претраге и истраживања фото-албума. Други начин, који изискује много више истра-

живачког труда, времена и знања, подразумева тематско разврставање албума према њиховом садржају и, упоредо са тим, рад на идентификацији што је могуће већег броја личности које се појављују на фотографијама. У досадашњој пракси то се показало као најизазовнији, најдуготрајнији и најтежи сегмент рада на стручној обради фотографија.

Документација

Специфични услови и околности под којима је збирка фото-албума настајала и касније се допуњавала резултирала су и донекле различитим приступом њиховој музеолошкој обради и вођењу документације о њима. Тако данас постоје три различите врсте инвентарних картона. Прву и најбројнију групацију чине инвентарни картони израђени за првих 1439 албума који су били смештени у Резиденцији пре него што су постали део фонда новооснованог Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“, а бригу о њима водио је Кабинет председника Тита. Подаци о предмету уписивани су само на предњој страни картона, док су инвентарни бројеви уписивани графитном оловком у горњем левом углу на простору изван уцртаних рубрика. Другу групацију чине инвентарни картони који су израђени за збирку албума из Музеја „25. мај“, такође пре оснивања Меморијалног центра. У односу на картоне из Меморијалног центра они су доста једноставнији, односно имају много мањи број рубрика за попуњавање, па самим тиме пружају и мањи број података и информација о предметима, што се види из приложених табела.

Број поклона	Локација	Број негатива	Опис поклона:
Назив поклона:			
Предмет је поклон:			Стање очуваности:
Фотографија Предмета			Порекло предмета:
Број комада			Примедба

Табела 1. *Изглед инвентарних картона коришћених пре Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“*

Музеј „25. мај“			
Инв. бр.	Назив предмета	Предмет је поклон	Бр. картона
Фотографија предмета			
Опис предмета	Порекло и историјат		
	Стање		
	Сигнатура		

Табела 2. Приказ рубрика инвентарних картона из „Музеја 25. мај“

Трећу групацију картона, који су израђени у периоду рада Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“ за 516 албума из Резиденције, карактеришу битне визуелне и садржајне измене. Сви картони обележени су под именом Меморијални центар „Јосип Броз Тито“ и у односу на картоне из Музеја „25. мај“ и Резиденције садрже много већи број и избор рубрика чијим се попуњавањем добијају прецизније и детаљније информације о предметима.

Меморијални центар „Јосип Броз Тито“					
Инв.бр.	Бр. матичне документације	Предмет	Збирка:	Бр. примерака:	Ознака и бр. негатива
Време настанка	Место настанка	Аутор	Фотографија предмета		
Стил, школа, радионица					
Материјал и техника					
Ширина	Дужина	Висина			
Опис					

Табела 3. Изглед предње стране картона из Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“

Начин набавке (откуп, поклон)	Бр. улазне књиге	Бр. деловног протокола и датум	Откупна цена	Категорија
Историјат				
Стање предмета		Конзервација и рестаурација (бр. конзерв. досијеа)		
Сигнатура о предмету		Фотографија предмета		
Смештај				

Табела 4. *Изглед полеђине картона из Меморијалног центра „Јосип Броз Тито“*

За групацију албума из фонда некадашњег Музеја револуције народа и народности Југославије нису израђени картони, јер се ради о фонду који је за време постојања те институције само делимично стручно обрађен. Треба напоменути да је део албума каталoшки обрађен заједно са фотографијама из фонда Музеја револуције народа и народности и ти албуми могу се пронаћи претраживањем картица из предметног, топографског, именског или хронолошког каталога.